

President van Bolivië Evo Morales waarschuwt voor het milieu.

Onze Moeder Aarde is ziek. Vanaf

het begin van de 21ste eeuw beleefden we de warmste jaren van de afgelopen duizend jaar. De globale opwarming van de aarde veroorzaakt abrupte veranderingen zoals : de terugtrekking van gletsjers, het smelten van de ijskappen, de stijging van de zeespiegel en overstromingen van kustgebieden waar ongeveer 60% van de wereldbevolking woont, daarbij komt de toename van woestijnvorming en de afname van zoet waterbronnen; een hogere frequentie van natuurrampen [1], het uitsterven van dier- en plantsoorten en de verspreiding van ziekten in gebieden die voordien vrij waren van deze ziekten.

Stijgen zeespiegel.

Eén van de meest tragische gevolgen van de klimaatverandering is dat sommige landen en gebieden zijn veroordeeld om te verdwijnen door de stijging van de zeespiegel. Alles begon met de industriële revolutie in 1750 die leidde tot de geboorte van het kapitalistische systeem. In twee en een halve eeuw hebben de zogenaamde 'ontwikkelde' landen een groot deel van de fossiele brandstoffen verbruikt die over een periode van vijf miljoen eeuwen werden gevormd.

Vernietiging planeet.

Concurrentie en dorst naar winst zonder grenzen van het kapitalistisch systeem leiden tot de vernietiging van de planeet. Onder het kapitalisme zijn wij geen mensen maar consumenten. Onder het kapitalisme bestaat moeder aarde niet en is zij slechts een bron van grondstoffen. Kapitalisme is de bron van asymmetrie en ongelijkheid in de wereld. Het genereert luxe en praal voor enkelen, terwijl miljoenen mensen in de wereld sterven van de honger. In de handen van het kapitalisme wordt alles handelswaar : het water, de bodem, het menselijk genoom, de voorouderlijke cultuur, rechtvaardigheid, ethiek, de dood ... en het leven zelf. Alles, alles, alles kan worden gekocht en verkocht onder het kapitalisme. En

zelfs "climate change" is uitgegroeid tot een bedrijf.

Kyoto Protocol.

"Klimaatverandering" heeft de gehele mensheid voor een geweldige keuze geplaatst: doorgaan op de manier van het kapitalisme en dood, of doorgaan op de ingeslagen weg van harmonie met de natuur en respect voor het leven. In het Kyoto Protocol van 1997 verbinden de ontwikkelde landen en economieën zich ertoe zich in te zetten voor de vermindering van hun broeikasgasemissies met ten minste 5% onder het niveau van 1990 door het inzetten van de verschillende mechanismen waarbij marktmechanismen overheersen. Tot 2006 steeg het broeikas effect met 9,1% ten opzichte van de niveaus van 1990, hieruit blijkt de schending van de toezeggingen door de ontwikkelde landen.

Big business.

De marktmechanismen in de ontwikkelingslanden [2] hebben geen aanzienlijke vermindering van het broeikas effect van de emissie van uitlaatgassen tweeweggebracht. Net zo goed als de markt niet in staat is tot regulering van het mondiale financiële en productieve systeem is de markt evenmin in staat om het broeikas effect in de Gemeenschap te regelen en het zal alleen een big business voor financiële tussenpersonen en grote ondernemingen genereren. De aarde is belangrijker dan de beurzen van Wall Street en de wereld.

Financiële crisis.

Hoewel de Verenigde Staten en de Europese Unie 4100 miljard dollar reserveerden om de bankiers te sparen voor een financiële crisis die ze zelf veroorzaakten, krijgen programma's voor klimaatverandering 313 keer minder, dat wil zeggen slechts 13 miljard dollar. De middelen voor de klimaatverandering zijn oneerlijk verdeeld. Meer middelen worden aangewend om de uitstoot te verminderen (mitigatie) en minder om de gevolgen van de klimaatverandering, waarmee alle landen te kampen hebben, aan te pakken (aanpassing) [3]. Het grootste deel van de middelen vloeit terug naar de landen die het meest vervuilen en niet naar de landen waar het milieu het meest behouden bleef. Ongeveer 80% van de Clean Development Mechanism-projecten is geconcentreerd in vier opkomende landen.

Logica.

Kapitalistische logica bevordert een paradox waarbij de sectoren die het meest hebben bijgedragen tot een achteruitgang van het milieu het meest profiteren van de klimaatveranderingprogramma's. Tegelijkertijd zijn de overdracht van technologie en de financiering voor schone en duurzame ontwikkeling van de landen van het Zuiden, slechts toespraken gebleven.

Volgende top.

De volgende top over klimaatverandering in Kopenhagen moet ons in staat stellen om een sprong voorwaarts te maken als we Moeder Aarde willen sparen en de mensheid redden. Daarom volgende voorstellen voor Kopenhagen:

Voorstellen.

Aanval op de structurele oorzaken van de klimaatverandering.

Structurele oorzaken.

1) Een debat over de structurele oorzaken van de klimaatverandering. Zolang we het kapitalistische systeem niet veranderen in een systeem dat gebaseerd is op complementariteit, solidariteit en harmonie tussen mens en natuur, zullen de maatregelen die wij nemen slechts palliatieven zijn die een beperkt en onzeker karakter hebben. Het model van "beter leven", van onbeperkte ontwikkeling, industrialisatie zonder grenzen, van de moderniteit die de geschiedenis afkeurt, de toename van de accumulatie van goederen ten koste van anderen en de natuur, heeft gefaald. Om die reden promoten wij het idee van Living Well, in harmonie met andere menselijke wezens en met onze Moeder Aarde.

Consumptiepatronen.

2) De ontwikkelde landen moeten hun consumptiepatronen - van luxe en afvalstoffen - met name de overmatige consumptie van fossiele brandstoffen, onder controle houden. Subsidiering van fossiele brandstof met 150-250 miljard dollar [4], moeten geleidelijk worden afgeschaft. Het is van fundamenteel belang voor het ontwikkelen van alternatieve vormen van energie zoals zonne-

van 04

energie,
geothermische
energie, wind- en
waterkracht,

zowel op kleine als middelgrote
schaal.

Agrofuels.

3) Agrofuels zijn geen alternatief, want zij stellen de productie van brandstof, bestemd voor vervoer, vóór de productie van voedsel voor menselijke wezens. Agrofuels breidt de agrarische gebieden uit en vernietigt bossen en biodiversiteit. Het genereren van monocropping en het bevorderen van landconcentratie verslechteren de bodem, putten waterbronnen uit, dragen bij tot stijging de van voedselprijzen en leiden, in veel gevallen, tot meer verbruik van energie dan wordt geproduceerd.

Evo Morales spreekt de UN toe

Reducties.

Belangrijke verplichtingen tot reductie van de uitstoot waaraan moet worden voldaan.

4) Strikte naleving van de verbintenissen van 2012 [5] van de ontwikkelde landen om de uitstoot van broeikasgassen met ten minste 5% onder het niveau van 1990 te brengen. Het is onaanvaardbaar dat landen, die de planeet in de loop van de geschiedenis vervuild hebben, verklaringen afleggen i.v.m. grotere reducties in de toekomst, terwijl zij niet voldoen aan hun huidige verplichtingen.

Minimale verplichtingen.

5) Tot stand brengen van nieuwe minimale verplichtingen voor de ontwikkelde landen op gebied van de uitstoot van broeikasgassen. Een vermindering van 40% in 2020 en 90% voor 2050 waarbij als uitgangspunt de emissieniveaus van 1990. Aan deze minimale verplichtingen moet worden voldaan binnen de landsgrenzen van de ontwikkelde landen en niet door middel van flexibele, marktgerichte mechanismen die het mogelijk maken, door de aankoop van gecertificeerde emissiereductie-certificaten, te blijven verontreinigen in hun eigen land. Ook moeten transparante controle-mechanismen worden ingesteld voor meting, rapportering en verificatie, die toegankelijk zijn voor het publiek, en dit voor het waarborgen van de naleving van de verbintenissen.

Technologie.

6) De ontwikkelingslanden, die niet verantwoordelijk voor de historische

verontreiniging, moeten de nodige ruimte krijgen voor de uitvoering van een alternatieve en duurzame vorm van ontwikkeling zodat niet dezelfde fouten van woeste industrialisering worden gemaakt die tot de huidige situatie hebben geleid. Om daarvoor te zorgen hebben de ontwikkelingslanden financiën en overdracht van technologie nodig.

Een integraal financieel mechanisme om de ecologische schuld aan te pakken.

Overdracht technologie.

7) Zich bewust van de historische ecologische schuld die ze hebben aan de planeet, dienen ontwikkelde landen een integraal financieel mechanisme te creëren om ontwikkelingslanden te helpen bij: de uitvoering van hun plannen en programma's voor aanpassing en mitigatie van klimaatverandering; de innovatie, ontwikkeling en overdracht van technologie; het behoud en de verbetering van waterputten en reservoirs; actie en reactie op de ernstige natuurrampen veroorzaakt door de klimaatverandering en het uitvoeren van een duurzame en milieuvriendelijke ontwikkeling van plannen.

1% van BNP.

8) Dit integrale financiële mechanisme moet, om effectief te zijn, kunnen rekenen op een bijdrage van ten minste 1% van het BNP in ontwikkelde landen [6] en andere bijdragen van de belastingen op olie en gas, financiële transacties, zee- en luchtvervoer en de winsten van transnationale bedrijven.

Aanvulling.

9) Bijdragen uit ontwikkelde landen moeten een aanvulling zijn op de officiële ontwikkelingshulp (ODA), de bilaterale hulp of hulp via organisaties, die geen deel uitmaken van de Verenigde Naties. Eventuele financiering buiten de UNFCCC kan niet beschouwd worden als invulling van de ontwikkelde landen in het kader van het verdrag.

Projecten.

10) Financiën moeten gericht zijn op de plannen of nationale programma's van de verschillende staten en niet op projecten die voortvloeien uit de logica van de markt.

Prioriteit.

11) Financiering moet niet alleen worden geconcentreerd worden op enkele ontwikkelde landen, maar prioriteit dient gegeven aan landen die hebben bijgedragen tot minder uitstoot van broeikasgassen en het behoud van de natuur en die te kampen hebben met de gevolgen van de klimaatverandering.

Onder toezicht van VN.

12) Het Integrale financiële mechanisme, moet onder toezicht staan van de Verenigde Naties en niet onder dat van de Global Environment Facility (GEF) en andere tussenpersonen, zoals de Wereldbank en

regionale ontwikkelingsbanken; het beheer ervan moet collectief, transparant en niet-bureaucratisch zijn. Beslissingen moeten worden genomen door alle aangesloten landen, met name door de ontwikkelingslanden, en niet door de donoren of bureaucratische beheerders.

Overdracht van technologie aan ontwikkelingslanden.

13) Innovatie en technologie die verband houden met klimaatveranderingen moeten binnen het publieke domein vallen, niet onder een prive-monopolistisch regime dat de overdracht van technologie voor ontwikkelingslanden duurder maakt.

Publiek domein.

14) Producten die het resultaat zijn van publieke financiering voor technologische innovatie en ontwikkeling moeten in het publieke domein worden geplaatst en niet onder een prive-regime van octrooien [7], zodat zij vrij kunnen worden geraadpleegd door ontwikkelingslanden.

Licenties.

15) Stimuleren en verbeteren van het systeem van vrijwillige en verplichte licenties, zodat alle landen snel en kosteloos toegang hebben tot producten die reeds gepatenteerd zijn. Ontwikkelde landen kunnen patenten en intellectuele eigendomsrechten niet behandelen als iets "heilig" dat tegen elke prijs moet worden bewaard. Het regime van de

vervolg 06

van 05

flexibiliteit dat beschikbaar is voor de intellectuele eigendoms-

rechten dient, in geval van ernstige problemen voor de volksgezondheid, te worden aangepast en aanzienlijk uitgebreid ter genezing van Moeder Aarde.

Harmonie.

16) Ontdekking en bevordering van praktijken van inheemse volkeren die leven in harmonie met de natuur en die in de loop der eeuwen hebben bewezen duurzaam te zijn.

Adaptatie en mitigatie met deelname van alle mensen.

VN-verklaring.

17) Bevorderen van mitigerende maatregelen, programma's en plannen met de participatie van lokale gemeenschappen en inheemse volkeren in het kader van het volledig respect voor en de uitvoering van de VN-Verklaring inzake de Rechten van Inheemse Volkeren. Het beste mechanisme om de uitdaging van de klimaatverandering aan te gaan is niet het marktmechanisme, maar de bewuste, gemotiveerde en goed georganiseerde mens begiftigd met een eigen identiteit.

Vermindering emissies.

18) De vermindering van de emissies van ontbossing en van bossen moet worden gebaseerd op een mechanisme van directe compensatie van de ontwikkelde landen naar de ontwikkelingslanden, door middel van een soevereine uitvoering die zorgt voor brede participatie van de lokale gemeenschappen, en een mechanisme voor monitoring, rapportage en verificatie, door die transparant en openbaar te maken.

Een VN voor het milieu en klimaatverandering.

19) Er is behoefte aan een World Environment and Climate Change Organisatie die multilaterale handels- en financiële organisaties ondergeschikt maken, zulks ter bevordering van een ander model van ontwikkeling dat milieuvriendelijk is en de problemen van diepe ellende oplost. Deze organisatie moet beschikken over een doeltreffende follow-up, controle en bestraffing van mechanismen, om ervoor te zorgen dat de huidige en toekomstige akkoorden worden nageleefd.

Structureel transformeren.

20) Het is van fundamenteel belang de Wereldhandelsorganisatie, de Wereldbank, het Internationaal Monetair Fonds en het internationale economische systeem als geheel structureel te transformeren, om een eerlijke en complementaire handel,

alsmede een financiering zonder voorwaarden te creëren voor duurzame ontwikkeling die de verspilling van natuurlijke hulpbronnen en fossiele brandstoffen in de productieprocessen, handel en de transportsnelheid van het product, voorkomt.

In dit onderhandelingsproces op weg naar Kopenhagen, is het van fundamenteel belang om de deelname van onze mensen als actieve actoren op nationaal, regionaal en wereldwijd

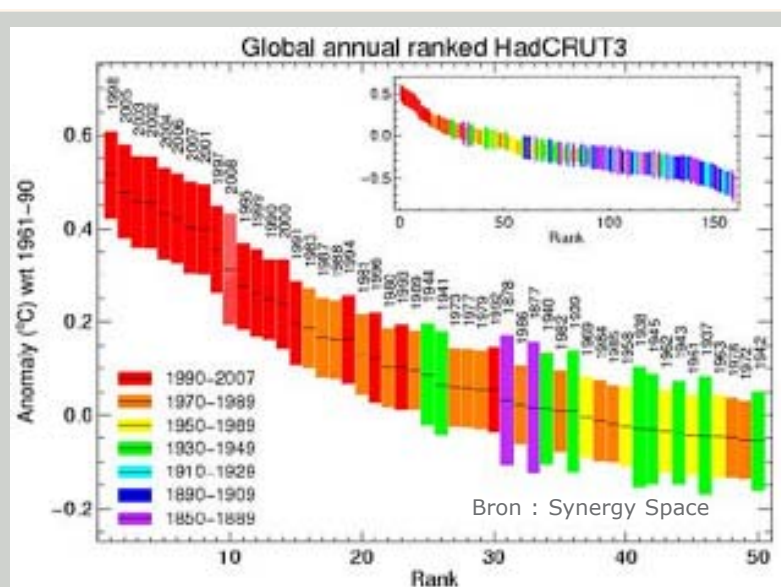
[2], bekend als het 'Clean Development Mechanism'

[3] Op het ogenblik bestaat er slechts een fonds met circa 500 miljoen dollar voor meer dan 150 ontwikkelingslanden. Volgens de UNFCCC-secretaris, is 171 miljard dollar nodig voor aanpassing, en 380 miljard dollar voor mitigatie.

[4] Stern-rapport

[5] Kyoto-protocol, art. 3.

[6] Het Stern-rapport stelt een procent van het mondiale BBP voor, wat neerkomt op minder dan 700

In het kader van dit artikel is het zeker niet misplaatst dat wij verwijzen naar een rapport van de WMO -World Meteorological Organization- van 16 december 2008 waarbij 2008 als één van de 10 warmste jaren, sinds de metingen die in 1850 zijn gestart, wordt gecatalogeerd. Ook het

http://www.wmo.int/pages/mediacentre/news/index_en.html

Poolijs smelt sneller dan was voorzien.

Op de website van Morsum Magnificat van 28 december 2008 hebben we hierover al informatie gebracht. U kan daarover meer informatie vinden op de website van de Wereldorganisatie.

niveau te garanderen en in het bijzonder rekening te houden met de sectoren die het meest zijn getroffen, zoals de inheemse volkeren die altijd Moeder Aarde hebben verdedigd.

Solidariteit.

De mensheid is in staat de aarde te redden als wij de beginselen van solidariteit, complementariteit, en harmonie met de natuur herontdekken dit in tegenstelling tot de heerschappij van de concurrentie, de winsten en het welig tierende verbruik van natuurlijke hulpbronnen.

28 November 2008
Evo Morales Ayma
President van Bolivia

Verwijzingen:

[1], Vanwege het "Niña" verschijnsel, dat steeds vaker voorkomt als gevolg van de klimaatverandering, heeft Bolivia 4% van zijn BNP verloren in 2007.

miljard dollar per jaar.

[7] Volgens de UNCTAD (1998), Openbare financiering in ontwikkelingslanden draagt met 40% van de middelen bij voor innovatie en ontwikkeling van de technologie.

© JVDS

De redactie van Morsum Magnificat hoopt in 2009 meer informatie van haar abonnees te mogen ontvangen. Ieder tijdschrift rekent op haar lezers voor commentaar, toelichting, voorstellen, suggesties, etc. Wij willen gerust een lezersrubriek voorzien, maar daarvoor hebben we uw medewerking nodig.

Redactie Morsum Magnificat.